Yenido?an Yo?un Bak?m Ünitelerinde Ebeveyn Memnuniyetini Ölçmek ?çin Yo?un Bak?mdaki Ebeveynlerin Güçlendirilmesinin Türkçe Uyarlamas? ve Do?rulanmas? (EMPATHIC-30) Anketi

ARABPSYCHOLOGY.COM

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Yenido?an Yo?un Bak?m Ünitelerinde Ebeveyn Memnuniyetini Ölçmek ?çin Yo?un Bak?mdaki Ebeveynlerin Güçlendirilmesinin Türkçe Uyarlamas? ve Do?rulanmas? (EMPATHIC-30) Anketi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33178

Özet

Yenido?an Yo?un Bak?m Ünitelerinde Ebeveyn Memnuniyetini Ölçmek ?çin Yo?un Bak?mdaki Ebeveynlerin Güçlendirilmesinin Türkçe Uyarlamas? ve Do?rulanmas? (EMPATHIC-30) Anketi, kritik bir sa?l?k hizmeti ortam? olan Yenido?an Yo?un Bak?m Ünitelerinde (YYBÜ) ebeveynlerin ald?klar? hizmetten duyduklar? memnuniyeti ve hissettikleri güçlendirme düzeyini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? olan orijinal EMPATHIC-30 ölçe?inin Türk kültürüne adaptasyon ve geçerlik/güvenirlik çal??mas?d?r. Tiryaki ve arkada?lar? (2020) taraf?ndan yürütülen bu çal??ma, ölçe?in Türkçe versiyonunun psikometrik özelliklerini inceleyerek, Türkiye'deki YYBÜ'lerde ebeveyn deneyimini bilimsel olarak de?erlendirmek için uygun bir araç sa?lamay? amaçlam??t?r.

Bu uyarlama çal??mas?, ebeveyn merkezli bak?m?n kalitesini de?erlendirmede ve YYBÜ hizmetlerini iyile?tirmede önemli bir rol oynamaktad?r. Ölçek, ebeveynlerin bilgi edinme, bak?m ve tedavi kalitesi, organizasyon, atmosfer ve ebeveyn kat?l?m? gibi be? temel alandaki memnuniyetlerini kapsamaktad?r. Bu sayede, sa?l?k profesyonelleri ve yöneticiler, hizmet sunumundaki güçlü ve geli?tirilmesi gereken yönleri net bir ?ekilde belirleyebilirler.

Anahtar Kelimeler

Yenido?an Yo?un Bak?m Ünitesi, Ebeveyn Memnuniyeti, Güçlendirme, Ölçek Uyarlamas?, Psikometri, Geçerlik, Güvenirlik, Türkiye.

Yazarlar

Özlem Tiryaki, Hamide Zengin, Nevin Ç?nar, Merve Mutlu-Umaro?lu, Jan M. Latour.

Amaç

EMPATHIC-30 Anketinin temel amac?, Yenido?an Yo?un Bak?m Ünitelerinde (YYBÜ) tedavi gören bebeklerin ebeveynlerinin, ald?klar? bak?m ve hizmete ili?kin memnuniyet düzeylerini ve hastane ortam?nda hissettikleri güçlendirme alg?lar?n? sistematik olarak ölçmektir. Bu ölçek, özellikle ebeveyn merkezli bak?m?n (EBB) kalitesini de?erlendirmek için tasarlanm??t?r.

Türkçe uyarlama çal??mas?, uluslararas? alanda kabul görmü? bu arac?n, Türkiye'deki sa?l?k sistemine ve kültürel ba?lama uygunlu?unu test ederek, yerel ara?t?rmac?lar ve klinisyenler için güvenilir bir de?erlendirme arac? sa?lamay? hedeflemi?tir. Elde edilen veriler, YYBÜ'lerdeki hizmet kalitesinin sürekli iyile?tirilmesi ve ebeveynlerin hastane deneyimlerinin optimize edilmesi için kritik öneme sahiptir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Yap?

EMPATHIC-30 Anketi, ebeveynlerin yo?un bak?m deneyiminin çok boyutlu do?as?n? yakalamak üzere tasarlanm??t?r. Ölçek, ebeveyn memnuniyetini ve güçlendirme alg?s?n? ölçen be? temel alt boyuttan olu?maktad?r:

Bilgi (Information): Ebeveynlere sunulan bilgilerin kalitesi, zamanlamas? ve anla??l?rl???.
Bak?m ve Tedavi (Care and Treatment): Bebe?e sa?lanan t?bbi bak?m?n ve hem?irelik hizmetlerinin profesyonelli?i ve kalitesi.
Organizasyon (Organization): Hastane süreçlerinin, ziyaret saatlerinin ve idari düzenlemelerin etkinli?i.
Atmosfer (Atmosphere): YYBÜ ortam?n?n s?cakl???, konforu ve personel-aile ili?kilerinin destekleyici do?as?.
Ebeveyn Kat?l?m? (Parental Participation): Ebeveynlerin bak?m kararlar?na ne ölçüde dahil edildi?i ve kendilerini yetkin hissedip hissetmedikleri.

Ölçek, toplamda 30 maddeden olu?maktad?r ve her bir madde, bu be? yap?sal boyutun bir yönünü de?erlendirmektedir. Bu çok boyutlu yap?, ebeveyn memnuniyetinin yaln?zca t?bbi sonuçlarla de?il, ayn? zamanda ileti?im, destek ve kat?l?m gibi psikososyal faktörlerle de yak?ndan ili?kili oldu?unu vurgular.

Geçerlik

Tiryaki ve arkada?lar? (2020) taraf?ndan gerçekle?tirilen Türkçe uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in yap? geçerli?ini incelemek amac?yla do?rulay?c? faktör analizi (DFA) kullan?lm??t?r. Çal??mada, orijinal EMPATHIC-30 ölçe?inin be? faktörlü yap?s?n?n Türk örnekleminde de korundu?u do?rulanm??t?r. DFA sonuçlar?, modelin iyi uyum indekslerine sahip oldu?unu göstermi?tir (Örne?in, CFI, TLI ve RMSEA de?erleri kabul edilebilir s?n?rlar?n içinde bulunmu?tur).

Bu sonuçlar, ölçe?in Türkçe versiyonunun, ölçmeyi amaçlad??? teorik yap?lar? (bilgi, bak?m, organizasyon, atmosfer ve kat?l?m) yeterince temsil etti?ini ve yap? geçerli?inin sa?land???n? kan?tlamaktad?r. Ayr?ca, dilsel ve kültürel geçerlik çal??malar? da, maddelerin Türk kültürü ve sa?l?k sistemi ba?lam?nda anlam ve içerik olarak uygun oldu?unu göstermi?tir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik analizleri, iç tutarl?l?k yöntemi kullan?larak de?erlendirilmi?tir. Çal??mada, ölçe?in genel olarak yüksek düzeyde güvenilir oldu?u saptanm??t?r. Ölçe?in tamam? için hesaplanan Cronbach Alfa katsay?s?, kabul edilebilir s?n?rlar?n oldukça üzerinde ç?km??t?r. Bu durum, maddelerin birbiriyle tutarl? oldu?unu ve ayn? yap?y? ölçtü?ünü göstermektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ayr?ca, ölçe?in be? alt boyutu için de ayr? ayr? Cronbach Alfa de?erleri hesaplanm??t?r. Tüm alt boyutlar?n da yüksek veya çok yüksek düzeyde iç tutarl?l??a sahip oldu?u belirlenmi?tir. Bu güvenirlik bulgular?, EMPATHIC-30 Anketinin Türkçe versiyonunun YYBÜ'lerde ebeveyn memnuniyetini ölçmek için istikrarl? ve güvenilir bir araç oldu?unu do?rulamaktad?r.

Faktör Analizi

Uyarlama çal??mas?, ölçe?in yap?sal do?rulu?unu test etmek amac?yla Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) yöntemini kullanm??t?r. Ara?t?rmac?lar, orijinal EMPATHIC-30 modelinin, yani 5 boyutlu yap?n?n, Türk ebeveynlerinden olu?an veri seti üzerinde ne kadar iyi uyum sa?lad???n? incelemi?tir. DFA, ölçe?in be? alt boyutunun (Bilgi, Bak?m ve Tedavi, Organizasyon, Atmosfer ve Ebeveyn Kat?l?m?) birbirinden ayr?labilir ancak ili?kili yap?lar olarak varl???n? korudu?unu teyit etmi?tir.

Analiz sonuçlar?, tüm faktör yüklerinin yüksek oldu?unu ve maddelerin ait olduklar? alt boyutlar? güçlü bir ?ekilde temsil etti?ini göstermi?tir. Bu, ölçe?in hem teorik temeline hem de kültürel adaptasyon sürecine uygun olarak yap?sal bütünlü?ünü korudu?unu kan?tlam??t?r. Bu güçlü faktör yap?s?, ölçe?in klinik ve ara?t?rma ortamlar?nda güvenle kullan?labilmesini sa?lamaktad?r.

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: 30 maddelik anket (Orijinal ölçek genellikle 4 veya 5'li Likert tipi derecelendirme kullan?r, ancak uyarlama makalesinde derecelendirme bilgisi net olarak belirtilmemi?tir.)

Mevcut Dil: Türkçe (Orijinali ?ngilizce ve Hollandaca'd?r)

Popülasyon Grubu: Yenido?an Yo?un Bak?m Ünitesinde yatan bebeklerin ebeveynleri.

Ya? Grubu: Yeti?kin ebeveynler.

Popülasyon Detaylar?: YYBÜ'de en az 24 saat kalan bebeklerin anneleri ve/veya babalar?.

Test Metodolojisi: Öz bildirimli anket formu.

Anahtar Kelimeler

YYBÜ, Ebeveyn Odakl? Bak?m, Memnuniyet Ölçe?i, Güçlendirme, Tiryaki, Zengin, Geçerlik, Güvenirlik.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Hamide ZENG?N

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Veri Kayna??nda belirtilmemi?tir.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: hamide.zengin@bilecik.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Veri Kayna??nda belirtilmemi?tir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

?zinler: Ölçe?in kullan?m? için orijinal geli?tiricilerden ve uyarlama çal??mas?n? yapan yazarlardan izin al?nmas? gerekmektedir.

Ücret: Ticari olmayan akademik kullan?mlar için genellikle ücretsizdir, ancak yazarlarla ileti?ime geçilmesi önerilir.

Test Y?l?: Türkçe uyarlama ve do?rulama çal??mas? 2020 y?l?nda yay?nlanm??t?r.

Orijinal çal??man?n tam metni (PDF) ?u adresten indirilebilir: ncbi.nlm.nih.gov. Ayr?ca, uyarlama çal??mas?na ait orijinal PDF doküman? da mevcuttur. Orijinal PDF ?u adresten indirilebilir: yenidogan-yogun-bakim-unitelerinde-ebeveyn-memnuniyetini-olcmek-icin-yogun-bakimdaki-ebeveynlerin.pdf

Kaynakça

Tiryaki, Ö., Zengin, H., Ç?nar, N., Mutlu-Umaro?lu, M., & Latour, J. M. (2020). Turkish Adaptation and Validation of the Empowerment of Parents in the Intensive Care (EMPATHIC-30) Questionnaire to measure parent satisfaction in neonatal intensive care units. *Front. Pediatr, 8*, 1-7. https://doi.org/10.3389/fped.2020.00421

Yenido?an Yo?un Bak?m Ünitelerinde Ebeveyn Memnuniyetini Ölçmek ?çin Yo?un Bak?mdaki Ebeveynlerin Güçlendirilmesinin Türkçe Uyarlamas? ve Do?rulanmas? (EMPATHIC-30) Anketinin Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Bu akademik ölçek giri?ine ait kaynak metin, ölçek maddelerini içermemektedir. Maddelerin tam listesi için lütfen referans olarak verilen akademik makaleye (Tiryaki et al., 2020) ba?vurunuz.

ARABPSYCHOLOGY.COM